

Onderwerp Herstel cultuur na corona
ter informatie
Steller Susan Hoexum

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon	5677	Bijlage(n)	1	Ons kenmerk	622264-2022
Datum		Uw brief van		Uw kenmerk	

Geachte heer, mevrouw,

We hebben als gemeente de afgelopen jaren meerdere coronasteunpakketten ingezet voor culturele instellingen, culturele ondernemers, makers, zzp'ers en amateurkunst. De coronapandemie is nu zo goed als voorbij en we hopen dat dit zo blijft. Met deze brief informeren wij u over de uitvoering van de coronasteun voor cultuur en onze inzet op herstel van de sector na corona vanaf heden tot en met 2023. We verwachten met de kennis van nu dat er nauwelijks nog noodsteun als gevolg van de coronamaatregelen nodig zal zijn. We hebben nog resterende middelen van het Rijk in het gemeentefonds waarmee we kunnen bijdragen aan herstel van de sector. Het laatste steunpakket dateert van februari en gold voor de periode tweede helft 2021 t/m (eerste helft) 2022. Graag verwijzen wij u naar onze brief met kenmerk 54228-2022 voor meer informatie over dit steunpakket. Uw raad heeft daarnaast een rekenkamer-quickscan aangekondigd naar de lokale coronasteun aan de cultuursector gedurende de afgelopen tweeënhalf jaar.

Welke impact had en heeft de pandemie?

De culturele sector heeft de afgelopen jaren zware hinder ondervonden door de pandemie. De coronamaatregelen van het Rijk wisselden steeds en raakten de cultuursector meer dan andere sectoren. Dit was niet alleen in het begin zo, maar de hele periode. Instellingen konden hun aanbod niet of nauwelijks realiseren waardoor er geen publieksinkomsten uit onder andere entree, horeca en verhuur kwam. De omzet en werkgelegenheid krompen. Er was zowel financiële als inhoudelijke schade, denk bijvoorbeeld aan het niet realiseren van cultuureducatie voor kinderen en jongeren. Deze problemen kwamen bovenop structurele vraagstukken in de culturele sector, zoals de arbeidsmarktpositie van makers en de kwetsbaarheid van sommige culturele organisaties. Door de coronapandemie zijn sommige werknemers en zzp'ers helaas uit de sector vertrokken, omdat er lange tijd geen werk was of omdat elders werken aantrekkelijker was. Ook de publieksaantallen blijven achter ten opzichte van voor de coronamaatregelen, met name in musea en bij klassieke muziek-concerten. Veel

Volgvel 1

langetermijneffecten van corona op de culturele sector zijn nog onduidelijk en moeten verder worden onderzocht. Sommige aspecten van de cultuursector zullen waarschijnlijk weer als vanouds gaan functioneren. Maar om een toekomstbestendige en kwalitatief sterke Groningse cultuursector te houden is er meer nodig. Het gaat dus niet alleen om herstel ('bouncing back') maar ook om dingen anders of beter doen ('bouncing forward').

Steunpakketten

Om de coronaschade op te vangen hebben we als gemeente verschillende steunpakketten ingezet. Deze hebben we gefinancierd met rijksmiddelen die we in het gemeentefonds ontvingen voor specifiek de lokale culturele infrastructuur. De ondersteuning boden we vanuit onze gemeentelijke verantwoordelijkheid voor met name de cultuurnota-instellingen, maar door de aard van de coronacrisis hebben we ook culturele ondernemers ondersteund met een noodfonds. Hierdoor zijn er geen culturele instellingen failliet gegaan. Onze steun was aanvullend op de generieke landelijke steun (NOW, TOZO, belastinguitstel) en steun van de provincie (onder andere extra middelen voor het Incidentenbudget en opleiding zzp'ers). Hierbij moet worden opgemerkt dat de coronasteunpakketten vanuit de verschillende overheidslagen onder druk tot stand kwam en varieerden al naargelang de ernst van de pandemie en de coronamaatregelen zoals de lockdowns. De schades moesten we inschatten op basis van een prognose, die later moest worden bijgesteld. We hebben bij het verlenen van coronasteun continu afgestemd met de sector, de Kunstraad, de provincie en het ministerie van OCW. Naast de financiële steun hebben we de instellingen ook gesteund door coulant te zijn op prestatie-eisen die bij onze subsidies horen en door advies te geven. Een deel van de culturele instellingen heeft nog resterende coronasteun van gemeente, provincie en/of Rijk op de balans staan. We vragen ze deze reserve in te zetten indien nodig. Indien de instellingen deze reserves niet nodig blijken te hebben betrekken we deze in de reguliere subsidiebesluitvorming.

Steunpakket-onderdelen

Onze steunpakketten bestonden steeds uit verschillende onderdelen omdat elke groep in de cultuursector een andere situatie en behoefte aan steun had. Hierbij geven we per onderdeel toelichting op enerzijds de corona-noodsteun en anderzijds onze inzet op herstel. De indeling komt voort uit eerdere steunpakketten; omwille van de continuïteit houden we deze indeling zoveel mogelijk aan. Een overzicht van de financiën vindt u in de bijlage.

	Onderdeel	Omschrijving	Periode
1	Regionale instellingen	Extra subsidie om schade op te vangen	2020-2022
2	Lokale instellingen	Extra subsidie om schade op te vangen, via subsidieregeling	2020-2022
3	Noodfonds Culturele Ondernemers	Subsidie om schade op te vangen	2021-2022
4	Nieuwe opdrachten culturele zzp'ers - Probleemoplossers - Cultuurcampagne - Lucht	Extra opdrachten om werkgelegenheid op peil te houden en maatschappelijke verbinding van cultuur te stimuleren	2021-2023
5	Snelloket culturele zzp'ers	Laagdrempelige subsidie om kunstenaars / makers te ondersteunen	2021-2022

Volgvel 2

6	Amateurkunst	Subsidie om schade op te vangen, flankerende maatregelen	2021-2023
7	Talent	Verlenging bewezen talent-regeling met twee jaar	2023-2024
8	Uitvoering, monitoring en evaluatie	Diverse maatregelen en inzet om coronasteun en -herstel te realiseren	Doorlopen d
9	Weerbaarheidscheck	Analyse en gericht extern advies voor culturele instellingen	2023
10	Incidentenbudget	Ophoging budget culturele projecten zzp'ers	2023
11	Cofinancieringsfonds	Subsidieregeling om de maatschappelijke waarde van cultuur te ondersteunen	2021-2023
12	Volwassenenfonds	Bevordering cultuurparticipatie voor volwassenen met een laag inkomen	2021-2026
13	Arbeidsmarktfonds	Inzet op versterking culturele arbeidsmarkt na corona	2023
14	Digitaliseringfonds	Inzet op versterking digitale kennis en infrastructuur na corona	2023

1. Regionale instellingen

Met de regionale instellingen bedoelen we het Groninger Museum, SPOT, VERA/Simplon en Forum Groningen. Dit zijn instellingen waar wij een grote verantwoordelijkheid voor hebben als gemeente en die relatief veel schade leden door verlies van publieksinkomsten. Besluitvorming vond plaats via het college en niet via een subsidieregeling omdat het gaat om grote, van elkaar verschillende instellingen. Voor 2023 reserveren we voor de zekerheid € 88.000,- als coronasteunreserve voor regionale instellingen indien zij dit niet zelf op kunnen vangen.

Groninger Museum

In de gehele coronaperiode is dit de instelling die de meeste schade geleden heeft omdat normaal gesproken de meeste bezoeken in de winter plaatsvinden. We hebben voor de eerste helft van 2022 € 140.000,- aan extra steun gegeven en de provincie Groningen verleende € 50.000,- extra subsidie. Het Groninger Museum hoopt het komende jaar met twee A-tentoonstellingen meer publieksinkomsten te realiseren dan gewoonlijk.

Forum Groningen

Forum Groningen

In 2021 hebben we Forum € 760.000,- euro aan coronasteun gegeven. Van die middelen staan nog € 400.000,- op de balans voor coronaschade in 2022. Tijdens de lockdowns konden sommige onderdelen van Forum wel openblijven, en andere niet. De schade viel mee omdat er ook sprake was van besparingen. We zien in 2022 de bezoekersaantallen weer aantrekken. We blijven met Forum in gesprek over inzet van de reserves in relatie tot de subsidie vaststelling 2022.

VERA en Simplon

Deze podia hebben in de coronaperiode maar beperkt een beroep gedaan op de gemeentelijke steunpakketten. Er waren voldoende landelijke regelingen waar VERA en Simplon een beroep op konden doen. Ze hebben nog een reserve van € 50.000,- aan corona-middelen.

SPOT

SPOT ziet dat het consumentengedrag qua kaartverkoop sterk gewijzigd is en men pas veel later kaartjes koopt. Dat vraagt om aanpassingen in de organisatie. De bezoekersaantallen trekken in 2022 weer aan, waardoor het tekort uiteindelijk maximaal € 460.000,-- bedraagt in plaats van de geraamde € 1.000.000,--. SPOT is onderdeel van de gemeentelijke organisatie. Bij het vaststellen van de jaarrekening 2022 bepalen we het daadwerkelijk benodigde coronasteun-bedrag voor SPOT.

2. Lokale instellingen

Onder lokale instellingen verstaan we in de coronapakketten alle andere culturele instellingen in de cultuurnota 2021-2024 en de bewezen talent-regeling. In het laatste steunpakket is door lokale instellingen minder schade geleden en daardoor ook in mindere mate een beroep gedaan op onze coronasteunregeling. Lockdowns hadden een wisselende impact op de instellingen, al naargelang de mate van afhankelijkheid van publieksinkomsten. De steun is verleend op basis van een subsidieregeling. In het laatste pakket is aan zeven aanvragers € 120.000,-- van de beschikbare € 400.000,-- uitgekeerd. Het gaat om de volgende instellingen: NP3, Teddy's Last Ride, X Yusuf Boss, Santelli, Profound Play, Swingin' Groningen en GRID.

3. Noodfonds Culturele Ondernemers

In de afgelopen coronaperiode heeft een aantal culturele ondernemers een beroep gedaan op de steunmaatregelen. In het steunpakket 2022 zijn er middelen naar EM2 en KopjeK gegaan. In 2021 hebben we ondersteuning geboden aan OOST, EM2, De Wolkenfabriek, het MON en Paradigm, na positief advies van de Kunstraad. De verwachting is dat met het wegvallen van de beperkende maatregelen deze ondernemers geen coronasteun meer nodig hebben. We reserveren geen middelen meer voor noodsteun aan culturele ondernemers in 2023.

4. Nieuwe opdrachten zzp'ers

We hebben de werkgelegenheid voor culturele en creatieve zzp'ers in coronatijd gestimuleerd, waarbij we hebben ingezet op een maximale impact voor de gemeente en het publiek.

Probleemoplossers

We hebben onder de noemer 'Probleemoplossers' samen met Mooiedingenmakers een pilot opgestart om creatieve zzp'ers unieke oplossingen te laten ontwikkelen op vraagstukken binnen de gemeentelijke organisatie. Tot op heden zijn acht concrete probleem/projecten uitgevoerd of zitten in de uitvoeringsfase, bijvoorbeeld een awardshow bij de Week tegen de Mensenhandel en een stripboek voor nieuwkomers bij Thuis in 050. De totstandkoming van de opdrachten was ingewikkelder dan gedacht. We zoeken naar aanleiding van onze evaluatie een nieuwe vorm om creatieve zzp'ers bij te laten dragen aan onze maatschappelijke uitdagingen. We willen hiervoor € 50.000,-- inzetten in 2023.

Cultuurcampagne 2023

Sinds de zomer nemen de bezoeken aantallen voor cultuur weer toe. Er is weer publiek voor festivals, de grote namen in theaters en concertzalen en blockbusters in musea. Maar de onbekendere namen, jong talent, de kleinere zalen en vernieuwende programma's zien nog altijd minder publiek komen dan voor corona. We willen met

een bruisende inspirerende lokale publiekscampagne inwoners en bezoekers verleiden tot een bezoek aan ons rijke en diverse culturele aanbod. Met als achterliggende doel de Groningse culturele sector tools aan te reiken om bij te dragen aan het herstel en het culturele aanbod laagdrempelig aan te bieden en te ontsluiten voor een breed publiek. Daarmee dragen we bij aan herstel van de gehele culturele sector. Hierbij werken we samen met Marketing Groningen en reserveren we € 100.000,- voor 2023.

100 X KUNST IN DE AKERK (Lucht 2.0)

We hebben vanuit het coronasteunpakket een tentoonstelling ondersteund met het werk van honderd Groninger kunstenaars van 15 tot en met 18 september 2022. Met deze tentoonstelling van schilderijen, objecten, installaties, performance art, tekeningen, fotografie en video art, wilden we kunstenaars een steun in de rug bieden in corona-tijd.

5. Snelloket culturele zzp'ers

Culturele zzp'ers hebben veel last gehad van de coronaperiode, omdat het culturele aanbod stil lag en ze niet meer werden ingehuurd. Met het snelloket werd snel en laagdrempelige steun aan zzp'ers mogelijk gemaakt, wat leidde tot extra ('coronaproof') cultureel aanbod. Nu de coronapandemie voorbij is, is de werkgelegenheid in de cultuursector weer aangetrokken. In het reguliere cultuurbeleid bieden we geen specifieke (inkomens)ondersteuning aan zzp'ers. Het snelloket loopt daarom af, wel ondersteunen we culturele projecten met zzp'ers nog extra in 2023 bij wijze van zachte landing (zie onderdeel 10 Incidentenbudget).

6. Amateurkunst

We hebben op verschillende manieren de amateurkunst ondersteund. Met de ondersteuningsregeling hebben we verenigingen ondersteund om schade op te vangen. In 2022 is hier al veel minder op aangevraagd dan eerder, daarom verlengen we deze regeling niet. We continueren in 2023 wel de verhoging van de Plusregeling bij de Kunstraad, hiermee worden bijzondere amateurkunstprojecten ondersteund. Hier is veel gebruik van gemaakt en er is nog steeds sprake van geringere publieksinkomsten en hogere kosten. Ten slotte organiseren we in 2023 een Dag van de Amateurkunst in SPOT, om agendatechnische redenen lukte dit niet in 2022.

7. Talent

Voor talent in de cultuursector is het altijd al lastig geweest om zichtbaar te worden en een plek te veroveren. Dit werd in de coronaperiode nog versterkt doordat veel podiumaanbod werd verschoven en omdat podia in de programmering safe speelden qua publieksbereik. Met de cultuurnota-strategie Talent en vernieuwing dragen we bij aan Groningen als City of Talent met een volledige culturele talentontwikkelingsketen, van basisschool tot professional. *Profound Play*, *Teddys Last Ride* en *X Yusuf Boss* zijn in 2021 toegelaten tot de bewezen talentregeling. Zij hebben zowel in 2021 als in 2022 minder ontwikkelingskansen gekregen door de pandemie. Vanuit onze gemeentelijke rol hebben wij een verantwoordelijkheid voor deze jonge makers. We willen de subsidie van deze partijen daarom met twee jaar verlengen, zodat zij een eerlijke kans krijgen zich te ontwikkelen. Hiermee geven we invullen aan de motie 'Maak het makers mogelijk' van 16 november 2022. We maken vanuit de coronamiddelen budget vrij voor deze verlenging in 2023 en 2024. In 2023 wordt via de jaarrekening een voorstel aangeleverd om dit budget te storten in de Algemene Bestemmingsreserve (ABR), hiermee blijft het beschikbaar voor besteding in 2024.

Hiermee valt het dus niet vrij in de algemene middelen bij de jaarrekening 2022, wat het normaliter wel zou doen conform het kader Resultaatbepaling en resultaatbestemming. Daarnaast stellen we eind 2022 volgens ons reguliere beleid een nieuwe ronde open voor de Bewezen Talent-regeling.

8. Uitvoering, monitoring en evaluatie

De coronasteun en complexe transitie komen naast de bestaande ambities en beleidsuitvoering van de cultuurnota. Vanuit deze middelen hebben we onder andere extra personele inzet en een onderzoek van de RUG naar de gevolgen van de pandemie voor culturele ondernemers gefinancierd. De uitkomsten hiervan verwachten we begin 2023. Ook in 2023 verwachten we uitvoeringskosten te maken. We willen de innovatie- en herstelfondsen (zie onderdelen 11, 13 en 14) goed uitvoeren en monitoren om de resultaten en kennis van deze fondsen mee te nemen richting de nieuwe cultuurnota 2025-2028. We reserveren voor 2023 € 150.000,- voor uitvoering, monitoring en evaluatie.

9. Weerbaarheidscheck

We merken dat culturele instellingen nog steeds bezig zijn met overleven. Het is moeilijk creatieve oplossingen te bedenken als je onder druk staat. We willen de instellingen weerbaarder en wendbaarder maken. Als we als overheden met instellingen in gesprek gaan over subsidies, speelt altijd de opdrachtgever/nemer rol mee. We willen daarom een weerbaarheidscheck faciliteren die wordt uitgevoerd door externe deskundigen. De check bestaat uit een analyse en advies gericht op het toekomstbestendig houden van de instelling, in brede zin, bijvoorbeeld over bijstellen van de visie en missie na corona; HR / vrijwilligersbeleid; publieksbereik en -strategie en sponsorwerving. We reserveren voor 2023 een bedrag van € 100.000,- voor de culturele instellingen uit de cultuurnota 2021-2024 en de bewezen talent-regeling.

10. Incidentenbudget

We zien we dat er nog minder publieks- en sponsorinkomsten zijn dan voorheen waardoor de begroting van culturele projecten moeilijk sluitend te krijgen is. In ons reguliere cultuurbeleid ondersteunen we samen met de provincie cultureel aanbod met het Incidentenbudget voor culturele projecten, uitgevoerd door de Kunstraad. Dit budget is de afgelopen twee jaar verdubbeld van € 500.000,- tot € 1.000.000,- per jaar door de provincie Groningen. De provincie Groningen heeft bijna geen rijksmiddelen voor corona(herstel) meer. Voor 2023 voegen wij € 300.000,- toe aan dit budget zodat organisatoren van culturele projecten (veelal zzp'ers) een zachte landing krijgen na de coronapandemie. Ook passen we enkele voorwaarden voor het incidentenbudget aan. Zo laten we uit coulance de voorwaarde vallen dat organisatoren maximaal twee keer per vier jaar subsidie uit dit budget kunnen krijgen in 2023 en 2024.

Innovatie- en herstelfondsen

We willen als gemeente bijdragen aan een sterke, wendbare en weerbare cultuursector. Dit doen we niet alleen door instellingen subsidie te verlenen, maar ook door kennisdeling, opdrachtverstrekking en stimulering van specifieke ontwikkelingen. De coronapandemie heeft voor grote veranderingen gezorgd in de wereld. We willen met onze resterende landelijke corona-middelen de lokale culturele infrastructuur ondersteunen om mee te bewegen met deze veranderingen. Hiervoor zetten we innovatie cq. herstelfondsen in op een aantal thema's. We vragen de culturele sector

om de verdere uitwerking van de herstellfondsen met ons samen te ontwikkelen. Ook vragen we de Kunstraad ons te adviseren over onze inzet voor de culturele arbeidsmarkt en het thema digitalisering. We trekken bij deze innovatiefondsen zoveel mogelijk samen op met het Rijk, We the North en de provincie Groningen.

11. Cofinancieringsfonds Cultuur & Samenleving

We zien dat de complexiteit van maatschappelijke vraagstukken door corona is toegenomen. We willen instellingen en makers extra gelegenheid geven hier met culturele projecten een positieve bijdrage aan te leveren. Het creatief denkvermogen van de cultuursector kan juist nu bijdragen aan maatschappelijke opgaves. Om deze reden hebben we ons reeds bestaande cofinancieringsfonds in 2022 met € 200.000,-- opgehoogd. De cofinancieringsseis van 50% is soms een drempel om een beroep te doen op deze subsidieregeling. We verlagen daarom de cofinancieringsseis waarbij wij per project vanuit dit fonds maximaal 75% van de noodzakelijke kosten subsidiëren. We vragen initiatiefnemers wel altijd om zich in te spannen voor een zo groot mogelijke bijdrage van derden. Om de bekendheid van het fonds te vergroten hebben we de naam gewijzigd met de toevoeging 'Cultuur & Samenleving'. Via het coalitieakkoord is aan dit fonds al structureel € 50.000,-- toegevoegd. We voegen in 2023 € 150.000,-- toe aan het Cofinancieringsfonds om bij te dragen aan herstel van de sector.

12. Volwassenenfonds

Met het Volwassenenfonds willen we financiële barrières weghalen bij iedere Groninger die actief aan kunst en cultuur wil doen, maar daarvoor niet de financiële mogelijkheden heeft. Na een pilot vanuit het Coronasteunpakket Cultuur zijn de middelen voor het Volwassenenfonds structureel in de begroting opgenomen vanaf 2023. We merken dat het gebruik van ondersteuning voor cultuur in het Volwassenenfonds een achterstand heeft in vergelijking met sport. Inwoners ervaren een grotere drempel om deel te nemen aan culturele activiteiten. Daarom zijn we in samenwerking met VRIJDAG met verschillende acties bezig om het fonds beter onder de aandacht te brengen.

13. Arbeidsmarktfonds

Er zijn structurele problemen in de culturele arbeidsmarkt, de coronapandemie heeft die verder versterkt. Ten eerste is er nog altijd sprake van een relatief laag loonpeil en achterblijvende arbeidsvoorwaarden in de gehele sector. Dit treft individuele makers, kunstenaars en zzp'ers in het bijzonder. Echter, ook mensen in vaste dienst hebben een slechte arbeidsmarktpositie. Eerder dit jaar hebben we een onderzoek gepubliceerd over de meerkosten voor de invoering van de Fair Practice Code in ons cultuurbestel (onze brief met kenmerk 274048-2022). Ten tweede hebben corona en de ingrijpende maatregelen in verschillende lockdown periodes een sterk verstoring effect gehad op het personeelsbestand. Veel personeel heeft in tijden van onzekerheid werk gevonden in andere sectoren, meestal met betere voorwaarden. Deze groep keert niet meer terug. Ook is er twee jaar lang nauwelijks sprake geweest van instroom in de sector, zowel op MBO, HBO als universitair niveau.

We starten met een arbeidsmarktfonds van € 200.000,-- voor 2023. Dit doen we bovenop de middelen die in 2023 en 2024 beschikbaar zijn voor de invoering van de Fair Practice Code vanuit het coalitieakkoord. Het gaat hierbij nadrukkelijk niet om inkomensondersteuning maar om een incidentele impuls die de Groninger culturele

arbeidsmarkt op lange termijn helpt sterker en duurzamer te worden. Met deze aanvullende middelen kunnen we bijvoorbeeld opleidingstrajecten faciliteren, bijscholing stimuleren en onderzoek en debat stimuleren. We zijn in gesprek met diverse partijen uit de sector om onze inzet voor de culturele arbeidsmarkt verder uit te werken. We trekken hierbij samen op met onder andere de directies Werk & Participatie, Inkomensdienstverlening en Economische zaken. Landelijk zoeken we samenwerking met andere overheden en partijen zoals Platform ACCT, Kunsten'92 en de VNG. Daarnaast ondersteunt de Provincie Groningen de culturele arbeidsmarkt in 2023 met een verlenging van de PPO-regeling bij de Kunstraad.

14. Digitaliseringsfonds

De coronapandemie heeft grote veranderingen in het culturele aanbod gebracht. Verdere digitalisering van de culturele en creatieve sector biedt kansen voor creatieve vernieuwing. Cultuur kan in de digitale wereld meer en andere mensen bereiken. Ook draagt het bij aan de maatschappelijke relevantie en economische versteviging van de sector. Groningen heeft een stevige digitale infrastructuur, verschillende kennisopleidingen en een innovatieve technologiesector, wat een sterk uitgangspunt oplevert voor de verdere digitale transformatie van de culturele en creatieve sector. Deze transformatie is deels al ingezet door toegenomen technologische mogelijkheden en werd versneld tijdens de coronacrisis.

We willen culturele instellingen helpen om de kansen die digitale technologie biedt, te verzilveren. Zo willen we bijvoorbeeld de ondersteuningsbehoefte van instellingen koppelen aan inhoudelijke expertise, het organiseren van de thema-netwerken, het versterken van samenwerking tussen culturele, digitale en onderwijsinstellingen, en het adviseren over werven van fondsen. We werken hiervoor samen met DEN (het landelijke kennisinstituut cultuur & digitale transformatie), Kunstraad en het culturele veld. Door hiervoor middelen te reserveren versnellen we als gemeente de ontwikkelingen op dit gebied. Daardoor wordt de sector weerbaarder. We reserveren voor 2023 een bedrag van € 200.000,--.

Financiën

Voor 2022 is met betrekking tot de corona-ondersteuningsmiddelen € 3.158.000,-- beschikbaar. Een overzicht van de budgetten en realisaties van het huidige herstellepakket en eerdere steunpakketten vindt u in de bijlage. De verwachte realisatie in 2022, inclusief het tekort Spot, voor de jaarschijf 2022 komt uit op € 1.276.000,--. Er resteert hierdoor nog een bedrag van € 1.882.000,-- aan corona-ondersteuningsmiddelen.

Van dit restant valt € 1.538.000,-- binnen het kader Resultaatbepaling en resultaatbestemming (vastgesteld april 2020) omdat deze middelen pas eind 2021 zijn ontvangen. Deze middelen zullen conform het kader worden ingezet voor het herstellepakket in jaarschijf 2023. Hiermee wordt vooruit gelopen op het bestemmingsvoorstel dat we bij de jaarrekening 2022 zullen aanleveren om deze middelen over te hevelen naar 2023. Deze werkwijze past echter binnen de afspraken die we met uw raad hebben gemaakt in het kader Resultaatbepaling en -bestemming ten aanzien van incidentele middelen die we in het gemeentefonds ontvangen voor een specifiek doel.

Volgvel 8

Het overige deel van de restantmiddelen ad € 343.894,-- vallen niet binnen het kader Resultaatbepaling en resultaatbestemming. Deze middelen zouden in principe vrij vallen ten gunste van de algemene middelen. Middels een bestemmingsvoorstel buiten het kader bij de jaarrekening 2022 wordt echter voorgesteld € 120.000,-- te storten in de Algemene Bestemmingsreserve (ABR) om uitvoering te geven aan de motie "(M 01): Maak het makers mogelijk" van uw raad. Het vervolgens nog resterende deel van de restantmiddelen van € 223.894,-- valt bij de jaarrekening 2022 conform het kader Resultaatbepaling en resultaatbestemming vrij ten gunste van de algemene middelen. Deze middelen willen wij inzetten voor een duurzamere en groenere culturele sector (zie: vervolg).

Lobby

We hebben sinds eind 2021 geen nieuwe rijksmiddelen ontvangen om coronaschade op te vangen, hoewel de laatste coronamaatregelen pas in maart 2022 vervielen. Wel heeft het Rijk nog rechtstreeks middelen beschikbaar gesteld aan landelijk gefinancierde instellingen en makers, met het vijfde specifieke steunpakket. Staatssecretaris Uslu heeft onlangs in haar BIS-brief en Meerjarenbrief meer duidelijkheid gegeven over haar visie en beleid, onder andere ten aanzien van jongerencultuur, de bibliotheken, amateurkunst en het culturele stelsel. Samen met andere noordelijke overheden in We the North hebben we hier richting de Tweede Kamer op gereageerd. We zijn in gesprek met het Rijk, de provincie Groningen en de Kunstraad over het proces richting de cultuurnota 2025-2028. Hier informeren wij u in het voorjaar van 2023 over.

Vervolg

Er is in de huidige tijd een grote druk op culturele organisaties en makers om een sterk en inspirerend cultureel aanbod te realiseren en publiek aan zich te binden. Na de coronapandemie ondervindt de cultuursector inmiddels ook de impact van Oekraïne-oorlog, de energiecrisis en steeds meer ook de klimaatproblematiek. Na inzet van de middelen voor herstel van cultuur na corona en de verlenging van de Bewezen talent regeling resteert nog circa € 224.000,- aan rijksmiddelen in het gemeentefonds ter ondersteuning van de lokale culturele infrastructuur. Deze middelen willen wij inzetten om de cultuursector duurzamer en groener te maken. We denken aan twee soorten maatregelen die we de komende tijd verder uit gaan werken in een resultaatbestemmingsvoorstel voor de jaarrekening 2022. Ten eerste willen we bijdragen aan het verduurzamen en vergroenen van gebouwen van culturele instellingen zodat zij structureel lagere energielasten hebben. Ten tweede willen we een stimulans geven aan vernieuwende Groningse makers die verhalen vertellen en de dialoog aangaan over klimaat, natuur en dierenwelzijn.

Met de inzet van dit herstelpakket na de coronapandemie ondersteunen we de sector in deze ingewikkelde tijden. Dit doen we in de overtuiging dat we de waarde van kunst en cultuur juist nu zo hard nodig hebben als inspiratiebron voor een betere toekomst.

Volgvel 9

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.